

EVALUACIJSKI IZVJEŠTAJ PILOT PROGRAMA „AKTIVACIJA ZA ODRŽIVI RAZVOJ“ U REPUBLICI HRVATSKOJ

Raspis: KA2-1-2023

Ključna aktivnost 2 (KA2) – Suradnja između organizacija i institucija: mala partnerstva na u području obrazovanja odraslih

Broj projekta: 2023-1-SI01-KA210-ADU-000156306

Naziv projekta: "Jačanje osobne odgovornosti u zatvorskom sustavu za održivi razvoj"

Kratki naziv projekta: "First in – then out"

Razdoblje provedbe projekta: 1. rujna 2023. – 28. veljače 2025. godine

Koordinator projekta: Cene Štupar – CILJ (SI)

Partner na projektu: Centar za izobrazbu (HR)

Pridruženi partner: Ministarstvo za pravosuđe, URSIKS (SLO)

Pripremila partnerska organizacija projekta: Centar za izobrazbu, Hrvatska.

Siječanj 2025.

1. UVOD

Projekt ERASMUS + KA210 „Jačanje osobne odgovornosti u zatvorskom sustavu za održivi razvoj“ („First in - then out“) je započeo s provedbom 1. rujna 2023. godine i provodit će se u zatvorskom sustavu Republike Slovenije i Republike Hrvatske zaključno do 28. veljače 2025. godine.

Projekt je vrijedan 60.000,00 Eura i sufinanciran je u programu Erasmus+ sredstvima Europske unije (100%).

U projektu je uspješno certificirano 7 multiplikatora (3 iz Hrvatske i 4 iz Slovenije) stečeni certifikati za rang „voditelja“ (1. razina), odnosno rang „stratega“ za održivi razvoj i društvenu odgovornost (2. razina).

Programom želimo povećati sposobnost zaposlenika i vanjskih suradnika u zatvorskom sustavu za sustavno razumijevanje i praktičnu primjenu načela održivog razvoja te pridonijeti ostvarivanju ekoloških, društvenih i ekonomskih ciljeva unutar zatvora. Program promiče održive vrijednosti u zatvorskom sustavu i omogućuje zaposlenicima i vanjskim suradnicima da postanu nositelji promjena koji aktivno uključuju zatvorenike u održive aktivnosti. Osim toga, program promiče održivi način života koji će utjecati na održive promjene u svakodnevnom životu zaposlenih i zatvorenika, osiguravajući njihov doprinos široj zelenoj tranziciji i uključivom društvu.

2. SUDIONICI PROVEDBE PILOT PROGRAMA

- ✓ Ukupan broj sudionika: 10
- ✓ Struktura sudionika: 10 voditelja odjela/odsjeka iz 10 regionalno odabranih kaznenih tijela zatvorskog sustava Republike Hrvatske

3. MULTIPLIKATORI

Provoditelji pilot provedbe bili su multiplikatori koji su upoznati s radom u zatvorskom sustavu te su prethodno prošli edukaciju za implementaciju sadržaja iz područja održivog razvoja u zatvorskom sustavu kao i, uz odobrenje slovenske nacionalne agencije, članovi oba projektna tima. Njihova uloga bila je prvenstveno pedagoška i motivacijska – prenosili su sadržaje, provodili aktivnosti te različitim metodama i pristupima poticali sudionike pilot provedbe programa na sustavno razumijevanje i praktičnu primjenu načela održivog razvoja. Nakon prethodnog odobrenja slovenske nacionalne agencije, uključili smo i druge članove projektnog tima u pilot provedbu programa osposobljavanja. Na taj smo način obje pilot implementacije obogatili tako da nisu uključeni samo multiplikatori zemlje u kojoj se pilot implementacija provodi, već multiplikatori i članovi projektnog tima obiju zemalja. S multiplikatorima su na određenim temama surađivala tri člana projektnog tima koji su također sudjelovali u izradi programa izobrazbe i Kataloga kompetencija. Navedeno međunarodno predstavljanje multiplikatora znači dodatnu razmjenu iskustava i traženje rješenja za uvođenje održivih

praksi u poučavanje i rad sa zatvorenicima između multiplikatora iz obje zemlje i sudionika pilot implementacija. Kao što je vidljivo iz odgovora sudionika u nastavku, međunarodni aspekt multiplikatora (uključujući hrvatske i slovenske multiplikatore), razmjena iskustava i primjera dobre prakse iz drugih zemalja veliki je doprinos pilot provedbi programa.

4. STRUKTURA PROGRAMA

Program Aktivacija za održivi razvoj osmišljen je u obliku 20 sati organiziranog rada i 10 sati samostalne domaće zadaće. Samostalni rad namijenjen je polaznicima programa i njihovom promišljanju kako i na koji način mogu doprinijeti zaštiti te čišćem i zdravijem okolišu i smanjenju potrošnje resursa. Prije svega, program je usmjeren na podizanje svijesti nastavnika i zaposlenika o važnosti i potrebi održivog razvoja općenito u zatvorskom sustavu, kako bi mogli planirati i poticati zatvorenike na održive prakse.

Sadržajni dijelovi Pilot programa osposobljavanja „Aktivacija za održivi razvoj“ u Hrvatskoj su bili:

- Uvod u održivi razvoj
- Utjecaj pojedinca na promjene
- U zdravom tijelu zdrav duh u zdravom okolišu
- Otpad i recikliranje
- Sredstva za čišćenje i higijena
- Hrana i voda
- Energija

Samostalni rad (10 sati): Sudionici su individualno provodili aktivnosti za podizanje svijesti i smanjenje vlastitog otiska na okoliš (npr. praćenje potrošnje vode/energije, korištenje održivih proizvoda, smanjenje otpada).

5. REZULTATI EVALUACIJSKOG UPITNIKA - SUDIONICI PROVEDBE PILOT PROGRAMA

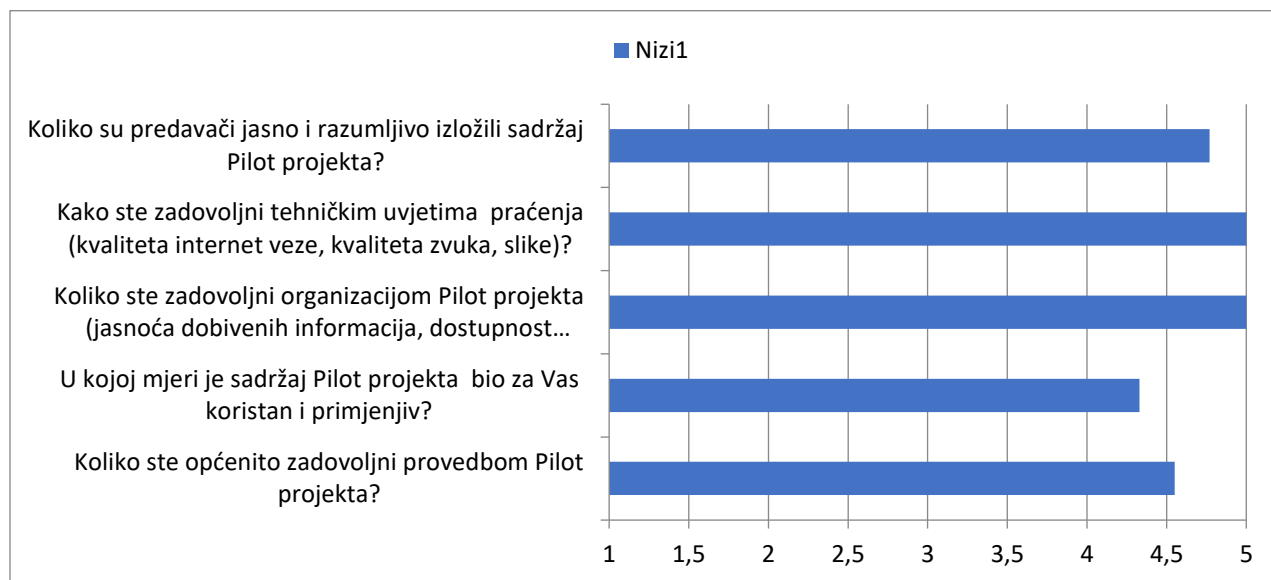
U Pilot programu u Hrvatskoj koji je proveden 17., 18. i 19. 12. 2024. godine u Zagrebu, u Centru za izobrazbu sudjelovali su rukovodeći službenici iz sljedećih kaznenih tijela:

1. Zatvor u Zagrebu – voditelj Odjela zdravstvene zaštite zatvorenika
2. Zatvor u Varaždinu – voditelj Odjela financijsko-knjigovodstvenih poslova
3. Zatvor u Bjelovaru – voditeljica Odjela tretmana
4. Zatvor u Gospiću – voditeljica Odjela upravnih poslova
5. Kaznionica u Glini – voditeljica Odjela financijsko-knjigovodstvenih poslova
6. Kaznionica u Lepoglavi – voditelj Odjela tretmana
7. Kaznionica u Lipovici-Popovači – voditelj Odsjeka poljoprivredne radionice
8. Kaznionica u Požegi – voditelj Odsjeka strukovne izobrazbe u kaznenim tijelima
9. Kaznionica u Turopolju – voditelj Odsjeka održavanja i kartonaže
10. Kaznionica u Valturi – voditelj Odjela za rad i strukovnu izobrazbu

Provoditelji izobrazbe su bili slovenski i hrvatski članovi projektnog tima.

Nakon provedbe Pilot projekta polaznici su imali mogućnost ocjeniti zadovoljstvo provedbom radionica i predavačima. Od ukupno 10 polaznika evaluacijski listić s 5 pitanja ispunilo je 9 polaznika.

Polaznici su na skali od 1 do 5 ocijenili zadovoljstvo navedenim komponentama pri čemu je: 1 - uopće nisam zadovoljan, 2 - nisam zadovoljan, 3 - niti sam zadovoljan niti sam nezadovoljan, 4 -zadovoljan sam, 5 - iznimno sam zadovoljan.

Osim brojčanih ocjena polaznici su imali mogućnosti napisati i dodatne komentare i prijedloge vezane uz izobrazbu:

- Samo nastavite tako :)
- Korektno odrađeno. Možda malo dublje ući u problematiku reciklaže otpada .
- U kroničnom nedostatku (manjku) službenika nemoguće je dodati preopterećene službenike jer nema vremena za dodatne poslove. Zapošljavajte kadar koji nedostaje.
- Program koji će sa vremenom sve više dobiti sve više na važnosti, ne samo u privatnom okruženju, nego i u zatvorskom sustavu
- Sve je edukativnog sadržaja i samo tako nastavite.
- Nemam dodatnih komentara 4 X.

Iz navedenoga proizlazi da je ukupan dojam sudionika radionice bio izuzetno pozitivan. Ocjene zadovoljstva provedbom izobrazbe, samom organizacijom, tehničkim uvjetima provedbe Pilot projekta, primjenjivošću sadržaja pilot projekta kao i prezentacijom predavača kreću se u rangu visokih ocjena od 4,3 do 5,0.

6. REZULTATI EVALUACIJSKOG UPITNIKA - PROVODITELJI PILOT PROGRAMA - MULTIPLIKATORI U HRVATSKOJ

Evaluacija je provedena pomoću standardiziranog anketnog upitnika (Google Forms).

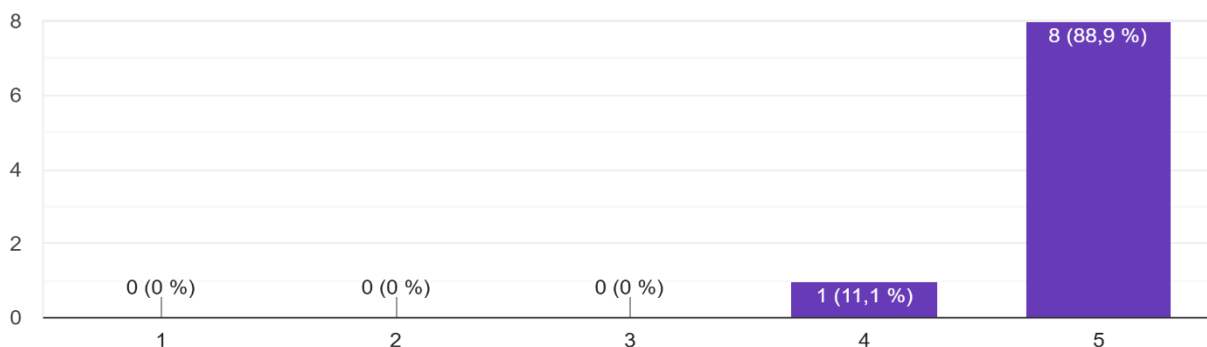
Za pilot provedbu izobrazbe bilo je odgovorno 9 provoditelja (6 multiplikatora + 3 člana projektnog tima koji su surađivali s multiplikatorima u pilot provedbi te su također sudjelovali u pripremi programa izobrazbe Aktivacija za održivi razvoj i Kataloga kompetencija).

Od 9 provoditelja izobrazbe svih 9 je ispunilo Evaluacijski upitnik.

1. pitanje

1. Kako biste ocijenili učinkovitost pilot provedbe u i resursa koje ste koristili za edukaciju zaposlenika i predavača o održivim praksama? / Ka...nju zaposlenih in učiteljih o trajnostnih praksah?

9 odgovora

Procjena:

- Broj odgovora: 9
- Prosječna ocjena: 4,88 / 5
- Distribucija:
 - Ocjena 5: 8 ispitanika (88,8%)
 - Ocjena 4: 1 ispitanik (11,1 %)

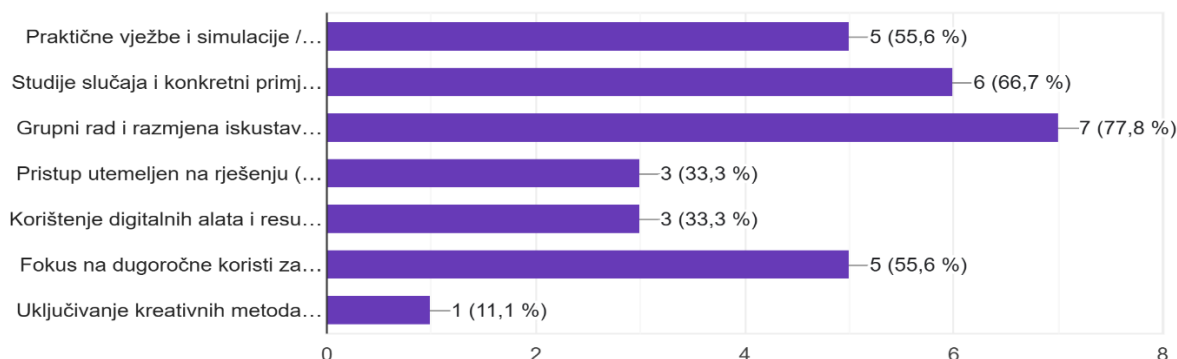
Tumačenje:

Rezultati pokazuju izuzetno visoko zadovoljstvo provedbom i korištenim resursima. Čak 90% sudionika izrazilo je najveće moguće zadovoljstvo, što ukazuje na:

- sadržaj visoke kvalitete,
- odgovarajući izbor didaktičkih metoda,
- prikladna prilagodba kontekstu (rad s ranjivim skupinama)

2. pitanje

2. Koje su specifične metode ili pristupi koje ste koristili u obuci zaposlenika i predavača kako biste im pomogli da lakše integriraju održive prakse u ra...ostne prakse pri delu oz. poučevanju zaprtih oseb?
9 odgovora

Najčešće korištene metode (moguće više odgovora):

- Praktične vježbe i simulacije – 5 (5,56%)
- Grupni rad i razmjena iskustava - 7 (77,8%)
- Korištenje digitalnih alata – 3 (3,33%)
- Studije slučaja – 6 (66,7%)
- Pristup usmjeren na rješenja – 3 (3,33%)
- Fokus na dugoročne koristi za zatvorenike - 5 (55,6%)
- Kreativne metode (igre uloga i sl.) – 1 (11,1%)

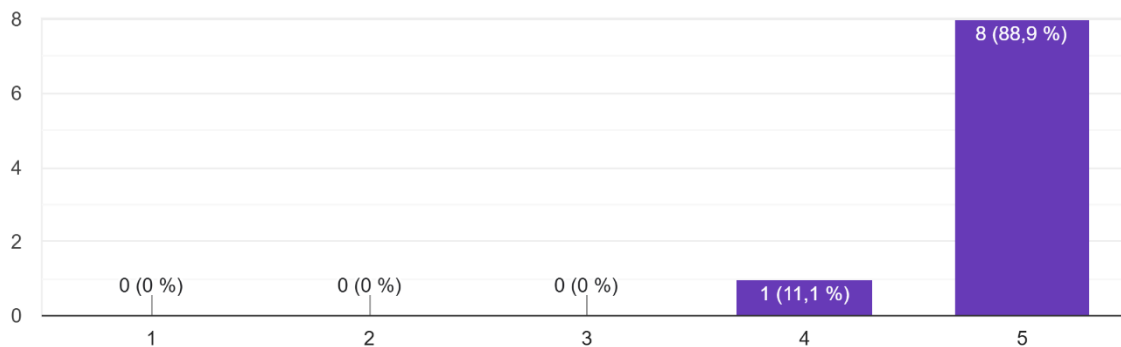
Tumačenje:

- Edukacija se temeljila na interaktivnim, problemskim metodama i metodama usmjerenim na rješenja, s naglaskom na razmjenu iskustava i praktično učenje.
- 50% pilot implementatora (multiplikatora) koristilo je metode visoke primjenjive vrijednosti (studije slučaja, rješavanje problema, digitalni alati).
- Kreativne metode uključene su rjeđe (11,1%), što ukazuje na manje sustavnu upotrebu – ovdje postoji potencijal za daljnji razvoj, posebno za inkluzivnije pristupe učenju u kontekstu zatvora, koje se temelje na eksperimentiranju i promišljanju te potiču divergentno mišljenje i podupiru multisenzorno učenje (radionice za kreativno rješavanje problema, brainstorming, igranje uloga, dizajnersko razmišljanje, tehničke metode vizualizacije i dr.).

3. pitanje

3. Da li su specifične metode ili alati koji su korišteni u pilot provedbi programa bili primjenjivi? / Ali so bile specifične metode oz. pristopi, ki ste jih uporabljali v pilotni izvedbi programa, uporabni?

9 odgovora

Procjena korisnosti metoda i pristupa:

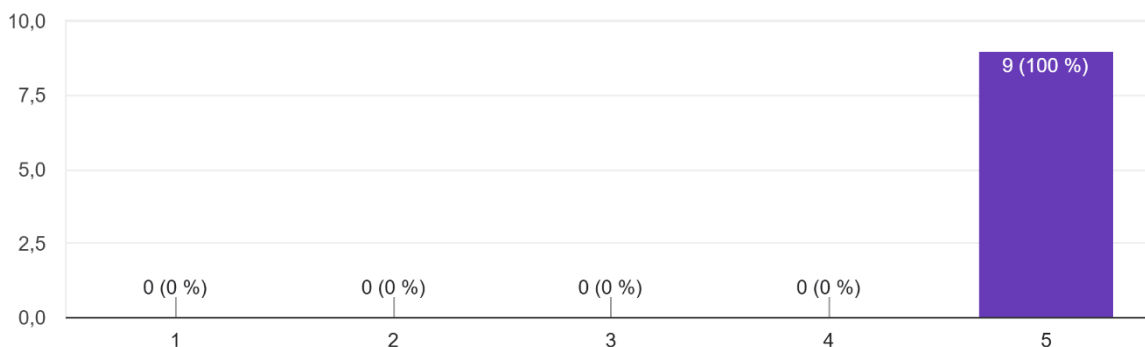
- Ocjena 5: 8 ispitanika (88,9%)
- Ocjena 4: 1 ispitanik (11,1%)
- Ukupna prosječna ocjena: 4,88 / 5

Tumačenje: Metode su ocijenjene kao **vrlo korisne u praksi**.

4. pitanje

4. Kako biste ocijenili međusobnu suradnju među multiplikatorima, zaposlenicima i predavačima tijekom provedbe pilot programa? / Kako bi ocenili ...i in učitelji pri izvajanju pilotne izvedbe programa?

9 odgovora

Procjena:

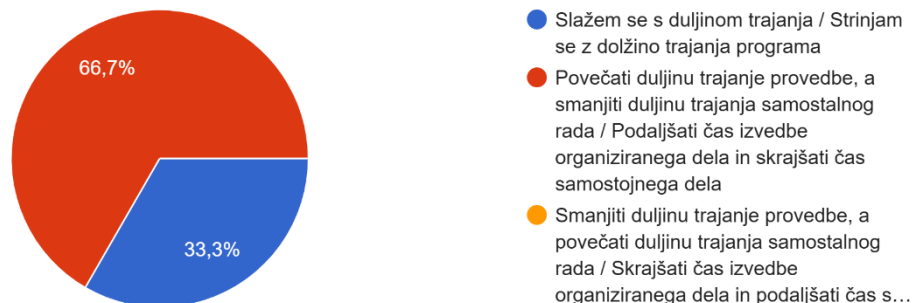
- Ocjena 5 (najviša): 9 ispitanika (100%)

Tumačenje: Iznimna percepcija timskog rada između multiplikatora i zaposlenika/sudionika

5. pitanje

5. Kako ocjenjujete duljinu trajanja provedbe pilot programa (20 sati) i samostalnog rada polaznika (10 sati)? / Kako ocenjujete trajanje izvajanja ...niziranega in 10 ur samostojnega dela udeležencev)?

9 odgovora

Procjena:

- Slažem se sa duljinom trajanja: 3 ispitanika (33,3%)
- Želja za promjenom: Povećati organizirani dio, smanjiti samostalni rad: 6 ispitanika (66,7%)
- Želja za promjenom: Smanjiti organizirani rad, povećati samostalan rad: 0 (0,00%)

Tumačenje: Većina vidi potrebu za organiziranim radom. Nijedan izvođač programa nije želio više vremena za provedbu pilot programa.

6. pitanje

6. Kako ste osigurali da održive prakse koje ste podučavali budu relevantne za konkretne izazove zatvorskog sustava i svakodnevni rad sa zatvoreni...istima in vsakodnevnega dela z zaprtimi osebami?

9 odgovora

Najčešći odgovori:

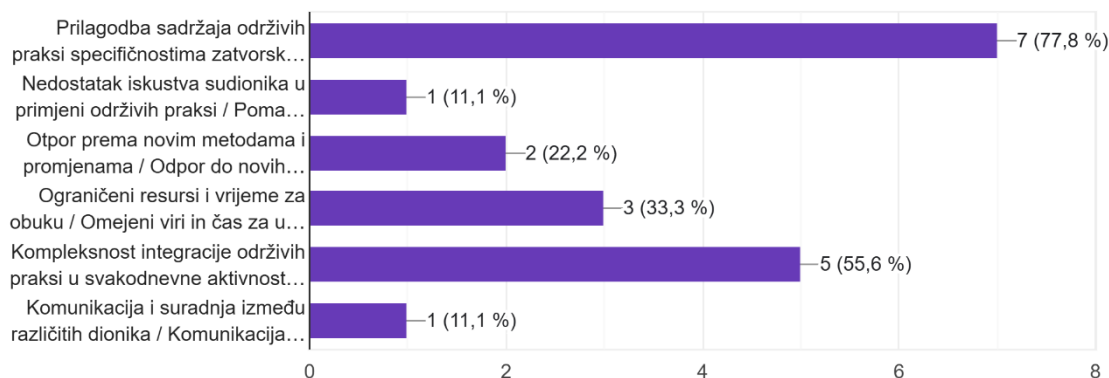
- Fokus na osobnu odgovornost i angažman – 6 (66,7%)
- Praktične, jednostavne metode - 6 (66,7%)
- Prilagodba specifičnostima sustava - 6 (66,7%)
- Konzultacije sa zaposlenicima i predavačima iz zatvorskog sustava – 5 (55,6%)
- Uključivanje održivih praksi u svakodnevne aktivnosti i rutine - 6 (66,7%)

Tumačenje: Naglasak na **personalizaciji, praktičnosti i prilagodbi na zatvorski kontekst.**

7. pitanje

7. Koji su najveći izazovi s kojima ste se susreli kao multiplikatori tijekom provedbe pilot programa, i kako ste ih prevladali? / Kateri so najveći izzi...njem pilotnega programa in kako ste jih premagovali?

9 odgovora

Glavni izazovi (≥ 50%):

- Prilagođenost sadržaja specifičnostima sustava – 77,8%
- Složenost integracije u svakodnevnu praksu – 55,6%

Manje izloženi izazovi:

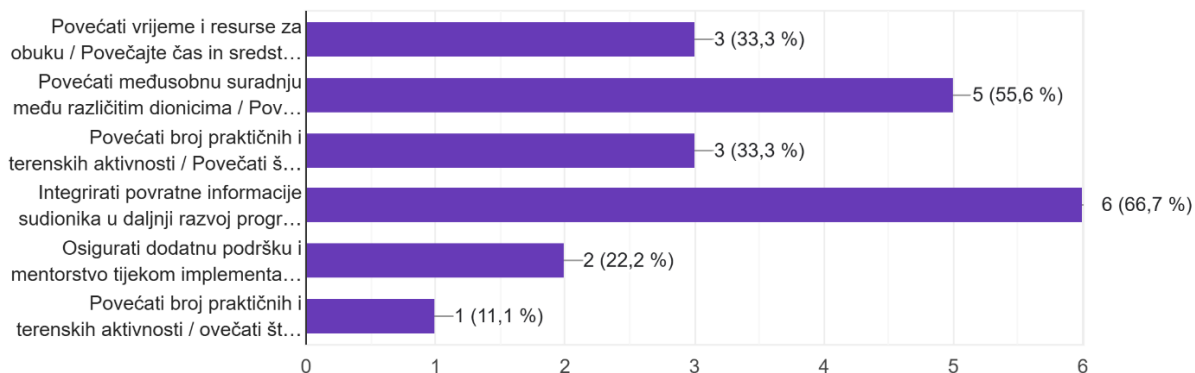
- Nedostatak iskustva među sudionicima, otpor promjenama, nedostatak resursa - ≤ 35%

Tumačenje: Sustavnost i svakodnevna provedba najveći su izazovi. Ključna točka: **operacionalizacija znanja u zatvorskom okruženju.**

8. pitanje

8. Koje preporuke imate za daljnji razvoj i unapređenje programa na temelju iskustava koja ste stekli kao multiplikatori tijekom provedbe ovog pilota? / ...multiplikatorji pridobili med izvajanjem tega pilota?

9 odgovora

Najjača preporuka:

- Integracija povratnih informacija sudionika u razvoj programa – 6 (66,7%)

Ostale preporuke:

- Veće sudjelovanje dionika – 5 (55,6%)
- Više sredstava i vremena za obuku – 3 (33,3%)
- Više praktičnih/terenskih aktivnosti – 3 (33,3%)
- Mentorstvo i dodatna podrška – 2 (22,2%)

Tumačenje: Jasno usmjerenje prema responzivnom i reflektivnom razvoju programa, na temelju promišljanja sudionika programa, uz veću potporu dionika/resursa/vremena u provedbi programa.

Sažetak ključnih kvantitativnih pokazatelja - provoditelji Pilot programa (multiplikatori)

Indikator	Rezultat
Prosječna ocjena učinkovitosti provedbe	4,88 / 5
Prosječna ocjena korisnosti metoda	4,88 / 5
Prosječna ocjena sudjelovanja između multiplikatora i polaznika	5 / 5
Podrška za više sati organiziranoga rada za osposobljavanje	66,7 %
Glavni izazov: prilagođavanje sadržaja zatvorskom okruženju	77,8 %
Ključna metoda: grupni rad i izmjena iskustva	70 %
Ključni učinak: resocijalizacija	Navodi se u otvorenim odgovorima

Preporuke

- **Povećanje strukturiranog vremena i smanjenje samostalnog rada**
 - Preporuka: prilagoditi vremensku strukturu treninga povećanjem udjela vremenskog trajanja provedbe edukacije (barem 25% više), budući da sudionici percipiraju potrebu za više edukacije.
 - Referenca: 66,7% multiplikatora podržava ovu promjenu.
- **Proširiti korištenje praktičnih i simulacijskih metoda**
 - **Preporuka:** integrirati povratne informacije sudionika u daljnji razvoj programa projekta.
 - Referenca: 66,6% provoditelja izobrazbe – multiplikatora identificira ih kao najpotrebnije.
- **Nadograditi procjenu dugoročnih učinaka**
 - **Preporuka:** razviti pokazatelje za praćenje učinaka održivih praksi na resocijalizaciju, ponašanje i troškove (npr. potrošnja vode, hrane, energije).
 - **Prijedlog:** suradnja s upravom i lokalnim partnerima za prikupljanje kvantitativnih podataka.
- **Pripremiti preporuke za sustavne promjene**
 - **Preporuka:** na temelju nalaza pripremiti preporuke za unapređenje sustava (npr. uključivanje programa u stalnu ponudu zatvorskog sustava).

7. OPĆI SAŽETAK EVALUACIJE PILOT PROVEDBE (SUDIONICI I IZVOĐAČI PILOT PROVEDBE – MULTIPLIKATORI)

Ocjene i zadovoljstvo

- **Sudionici (zaposlenici zatvorskog sustava):**
 - Prosječna ocjena: 4,7/5
 - 100% bih preporučio program dalje
 - Organizacija, provedba te razumljivost provoditelja/predavača Pilot programa: 4,7/5
- **Multiplikatori (provoditelji programa):**
 - Prosječna ocjena: 4,88/5
 - 90% je dalo najveći mogući rezultat (ocjenu 5)
 - Ocjena sudjelovanja: 5/5

Koristi provedbe pilot projekta:

- **Sudionici:** jasnoća sadržaja, primjeri iz prakse, struktura, otvoreni dijalog
- **Multiplikatori:** timska suradnja, fokus na dugoročne učinke, metodološka raznolikost

Glavni izazovi

- Prilagođenost sadržaja zatvorskom kontekstu (66,7%)
- Integracija u praksu (66,7%)
- Nedostatak vremena za rasprave, želja za više edukacije, smanjiti trajanje samostalnog rada (66,7%)

Percepcija dugoročnih učinaka (otvoreni odgovori)

- Resocijalizacija i veća odgovornost zatvorenika
- Smanjenje troškova zatvorskog sustava (voda, energija, hrana)
- Pozitivna uloga zatvora u lokalnoj zajednici
- Ekološka svijest i sanacija

Zaključci

- **Velika primjenjivost programa projekta u zatvorskom okruženju**

Obuka je ocijenjena izuzetno dobro s prosječnom ocjenom 4,7/5. Sudionici su ga ocijenili korisnim, relevantnim i kvalitetnim.

- **Snažan naglasak na interaktivnom i praktičnom učenju**

Korištenje praktičnih vježbi, simulacija, grupnog rada i digitalnih alata prepoznato je kao ključ za uspješnu integraciju sadržaja u praksu.

- **Visoka razina suradnje i međusobnog učenja**

Svi ispitanici (100%) suradnju između multiplikatora i zaposlenika ocijenili su s najvišom ocjenom, što ukazuje na visoku razinu koordinacije i predanosti.

- **Potreba za više strukturiranim vremenom obuke**

Većina (66,6%) predlaže smanjenje samostalnog rada u korist više vođenih, strukturiranih sati, što implicira potrebu za dodatnom podrškom za sudionike.

- **Izazovi su prvenstveno sustavni i kontekstualni**

Najveći izazov bilo je prilagođavanje sadržaja zatvorskom okruženju (66,7%), što ukazuje na potrebu veće fleksibilnosti i svijesti o specifičnostima djelovanja unutar zatvorskog sustava.

- **Održivi sadržaj prepoznat je kao alat za resocijalizaciju**

Sudionici smatraju da održive prakse doprinose rehabilitaciji zatvorenika i povećavaju njihovu osobnu odgovornost, a istovremeno jačaju ugled ustanove i smanjuju troškove.

Kratki zaključci

- Obje ciljne skupine (sudionici i provoditelji) ocijenile su program izuzetno uspješnim.
- Ističu se: interaktivnost, upotrebljivost, strukturirani sadržaj i timska atmosfera.
- Ključni izazov ostaje primjena sadržaja u specifičnim zatvorskim uvjetima.

Preporuke

- Implementacija programa u godišnji plan Uprave za zatvorski sustav i probaciju (razina sustava) i organizacije koja provodi program.
- Više organiziranog vremena (manje samostalnog) i širenje rasprava, uključujući primjere dobre prakse iz inozemstva i više praktičnih elemenata.
- Uspostava godišnjeg programa osposobljavanja obuka na razini zatvorskog sustava (novozaposleni i stariji – razmjena iskustava).
- Strukturirano prikupljanje povratnih informacija od sudionika i njihovo uključivanje u daljnji razvoj programa.

8. PRILOG

Izjave sudionika pilot programa u Hrvatskoj, Zagreb

ZATVOR U ZAGREBU

Odjel zdravstvene zaštite zatvorenika

U Zagrebu 17.12.2024.

Poštovani,

Ovim putem osim zahvalnosti ne bih htio samo opisati što sam čuo, zapamtio, i što naučio na izobrazbi, već bih htio iznijeti svoju impresiju viđenim .

Prvo ću se usmjeriti na uvodno predavanje koje je izgledalo kao sat geografije i učinilo mi se jako poznato jer sam u više navrata u životu i nedavno sa svojim kćerkama ponavljajući njihovo gradivo slično pročitao i vidio u toku njihovog pa i mog osnovno i srednje školskog obrazovanja. Opet mi je bilo zanimljivo slušati zakone prirodnih tokova energije i njihov utjecaj na cikluse meteoroloških promjena. Sve mi je to bilo poznato i sada kao tada sam mislio da je to tako i da drugačije ne može biti odnosno uzimao sam to narodski "zdravo za gotovo".

I baš kad sa počeo razmišljati zbog čega to opet slušam slijed slijedećih predavanja mi je širom otvorio oči. Upoznati smo sa statističkim podacima klimatskih promjena koje su se toliko promijenile da u ovom trenutku da svi utjecaji stanu ne možemo vratiti na ranije normalno razdoblje za koje sam mislio da je vječno od pamtivijeka.

Prikazan nam je otok koji se formirao od nakupina smeća koje su morske struje dovele na jednu malu točku ogromnog oceana. Pomislio sam tada koliko je smeća samo zaobišlo taj otok.

Uvidjeli smo podatke štetnosti plastičnih proizvoda koji se kao smeće raspadaju na sitne čestice koje polako ulaze u naš organizam putem hrane koristeći putove hranidbenih lanaca. Saznao sam da se istražuju male životinje na kojima je dokazana opasnost unosa plastike putem probavnog trakta u organizam kojim putem dolazi u krvnu cirkulaciju i ima efekt kao i prirodni krvni ugrušci koji izazivaju zastoje srca i moždane udare. Već za kratko vrijeme će se to dešavati ljudima a da nitko ne zna razmjere predviđanja u slijedećih pedeset godina. Još se ništa ozbiljno ne poduzima za rješenje. Sve za sada je blaga kozmetika naspram onoga što je potrebno za ozbiljno rješenje.

Cijela ta impresija uočenih podataka je stvorila u meni ekspresiju frustracije problemom i nemogućnošću utjecaja na rješenje. Polako sam uvidio na edukaciji da rješenje neće doći od viših struktura državnih aparata već od nas pojedinaca koji bi međusobnim educiranjem unutar obitelji, u kolektivima radnih zajednica krenuli prema višim strukturama.

Zaključno bih izjavio da mislim da se edukacije ovog formata moraju preseliti u škole u smislu obaveznog edukacijskog programa jer smo dužni prenijeti jedan drugome i budućem pokoljenju problem održivosti, pa da svi skupa djelujemo na boljitak naše planete za koju kažemo da ju volimo i da želimo da nam bude lijepa a i da nam je jedina.

Voditelj odjela Marijo Barbarić, dr .med.dent,

Jasmina Miler Lisac

voditeljica Odjela tretmana

Zatvor u Bjelovaru

I Z J A V A

Na kraju edukacije u Pilot projektu „FirstIN – thenOUT“ u programu Erasmus+ (17.-19. prosinca 2024.g.) napominjem da mi je bilo izrazito zanimljivo, i iako sam na početku edukacije bila skeptična kako navedenu štednju i ekologiju uopće primjenjivati u zatvorskom sustavu, shvatila sam da se uvijek može nešto pokrenuti i napraviti, a također smatram da su ovakve edukacije potrebne svima za osvješćivanje očuvanja jedinog prostora na kojem možemo živjeti.

Također mi je bilo ugodno raditi u grupi, upoznati nove ljude, a predavači mislim da su se izvrsno pripremili, super su odradili predavanja te se vidjelo da su i oni uvelike usvojili gradivo i način razmišljanja o štednji i očuvanju Zemlje.

Jasmina Miler Lisac

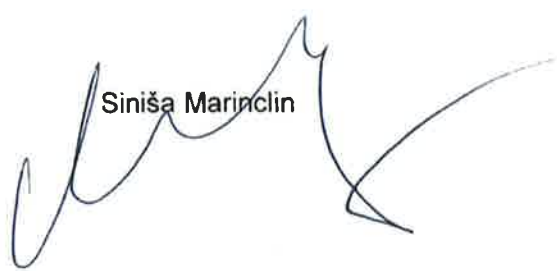
U Zagrebu, 19. prosinca 2024.

IZJAVA

Pilot projekt vrlo interesantan i edukativan . Za neke novine koje smo čuli i koje su Prezentirane, trebat će još neko vrijeme da bi se mogle implementirati u našem sustavu. Isto tako smatram da bi trebali , dali mi polaznici ovog pilot projekta ili netko drugi provesti Edukaciju ili predavanja na teme održivog razvoja sa zatvorenicima a i sa zaposlenicima Koji rade u samom sustavu radi ušteda (energije, vode , reciklaže otpada ,razvrstavanja Otpada). Također smatram da bi trebalo određenim tijelima u sustavu pomoći oko Zbrinjavanja određenih vrsta otpada ,pogotovo karcenogenog kao što su azbestne ploče s Kojima su pokriveni krovovi na objektima. Isto tako dosta otpada stoji na skladištima a Zbrinjavanje istoga je dosta skupo a ta tijela nemaju financijska sredstva da se takav otpad Adekvatno zbrine od ovlaštenih osoba.

U Zagrebu 18.12.2024.

Siniša Marincin

Podnositelj izvješća:

Denis Vusić, Kaznionica u Lepoglavi, voditelj Odjela tretmana

Uprava za zatvorski sustav
i probaciju

Centar za izobrazbu

Projektni tim

Zdenko Jušić, voditelj

PREDMET: Izvješće o sudjelovanju u provedbi Erasmus+ Pilot projekta „-FirstIN-thenOUT“
-dostavlja se

Poštovani,

Dana 17., 18. i 19. prosinca 2024. godine u Centru za izobrazbu Uprave za zatvorski sustav i probaciju sudjelovao sam u provedbi Erasmus+ Pilot projekta „-FirstIN-thenOUT“.

Odmah na početku prezentacije projekta zainteresirala me činjenica o najavi obveze javnog sektora o godišnjim izvještajima u segmentu održivog razvoja, kao što je primjerom istaknuto jedno strano trgovačko društvo koje u posebnom sektoru ima zaposlene ljude koji su zaduženi za brigu o održivom razvoju.

U tom dijelu je s pravom naglašena potreba odgovornog planiranja edukacija na razini Uprave za zatvorski sustav, s ciljem razmjene iskustava u području održivog razvoja i pojedinačne implementacije pozitivne prakse u toj domeni.

Iako dolazim iz sektora tretmana, s pozornošću sam slušao dio prezentacije o tzv. sigurnosnim protokolima u situacijama zastoja u opskrbi energije, vode, hrane te o tzv. sigurnim bunarima, gdje je u vezi potonjeg prikazan zanimljiv video prilog o bunarima u Privlaci kraj Zadra.

U odnosu na mogućnost primjene pojedinih navedenih primjera u odnosu na Kaznionicu u Lepoglavi, zanimljivim mi se činio tzv. zdravi kutak u prodavaonici za zatvorenike, kreativna radionica izrade eko sapuna kao i prikazana „horticultural therapy“ na primjeru tzv. zelenog zatvora u slučaju državnog zatvora Solano u Kaliforniji, Amerika, a što se konkretno primjenjuje u Kaznionici u Lepoglavi i u zatvorenom odjelu, gdje kaznu zatvora izdržava veliki dio zatvorenika s višegodišnjim kaznama zatvora.

Tijekom sudjelovanja u provedbi projekta imao sam i priliku u jednoj od radionica kao dio „zelenog“ tima osobno doprinijeti svojim prijedlozima u osmišljavanju agende održivog razvoja u odnosu na moje kazneno tijelo, a u sučeljavanju s poduzetničkim timom.

Od ostalih zanimljivosti koje su prezentirane tijekom projekta a zainteresirale su me, svakako bih htio istaknuti dio prezentacija o utjecaju čovjeka na klimatske promjene, te o mogućnosti uvođenja tzv. Dnevnika zahvalnosti kod zatvorenika prezentiranog kroz Čitateljski klub.

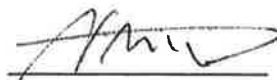
Budući i sam osobno u svakodnevnom životu nastojim svojim primjerom doprinijeti zaštiti okoliša kroz detaljno selektiranje otpada, dio prezentacija koje su posebno naglasile to naše davanje sljedećim generacijama istih mogućnosti, utjecao je na moj odabir rješavanja zadatka u vezi s tablicom bačene hrane i ambalaže u tri dana.

U odnosu na uštedu energije, interesantnim je istaknuta mogućnost pojedinačnog vođenja tzv. Energetskog dnevnika kao zanimljivost i kod senzibiliziranja zatvorenika za vođenje brige oko uštede energije, pri čemu bi od koristi moglo biti i postavljanje edukativnih panela u tom smislu, i šire.

Budući je tijekom prezentacija poseban naglasak bio na vodi kao resursu od velike važnosti za život ljudi, moj odabir zadatka u vezi tabličnog prikaza unosa tekućine za tri dana bez fizičkih aktivnosti i uz fizičke aktivnosti bio mi je prilika za osvješćivanje značaja uloge vode u ljudskoj prehrani.

Slijedom svega navedenog, zaključno mogu istaknuti korisnost projekta u promišljanju strategije upravljanja zatvorskim sustavom kroz planiranje i primjenu mjera i postupaka održivog razvoja, kao načina odgovornog odnosa i pojedinca, od kojeg sve počinje, prema jedinom čovjekovom domu planeti Zemlja.

Zagreb, 19. prosinca 2024. godine

Potpis

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO PRAVOSUĐA, UPRAVE
I DIGITALNE TRANSFORMACIJE
UPRAVA ZA ZATVORSKI SUSTAV
I PROBACIJU
Zatvor u Varaždinu

Zagreb, 17., 18., 19.2024

IZJAVA

Predavanjima na kojima sam sudjelovala putem Pilot projekta FirstIN then OUT potaknuta sam da i dalje razvijam sustav uštede energije, reciklaže otpada i time pridonosim očuvanju prirodnog okoliša na osobnoj razini, a također i u zatvorskom sustavu.

Zahvaljujem stručnim predavačima na izuzetno korisnim primjerima i sadržajima tijekom predavanja.

Nadam se da će se ovakav edukativan projekat više održavat u sustavu, kao što i primjenjivat.

POTPISNIK IZJAVE:

ERASMUS+
FIRST IN-FIRST OUT

OSVRT

Predavanja u sklopu projekta ERASMUS+ „FIRST IN-FIRST OUT“ održana od 17. do 19. prosinca 2024. godine.

U sklopu projekta „FIRST IN-FIRST OUT“ odnosno Jačanje osobne odgovornosti u zatvorskom sustavu za održivost u društvu održane su prezentacije na različite teme koje se odnose na održivi razvoj i zaštitu okoliša s naglaskom na mogućnosti primjene u zatvorskom sustavu.

Teme koje su nam prezentirane su:

1. Uvod u održivi razvoj
2. U zdravom tijelu zdrav duh u zdravom okolišu
3. Sredstva za čišćenje i higijenu
4. Hrana i voda
5. Otpad i recikliranje
6. Utjecaj pojedinca
7. Energija

Predavači su nam prezentirali informacije o gore navedenim temama. Svi sudionici radionice su aktivno sudjelovali prilikom predavanja sa vlastitim primjerima kako se neke stvari odrađuju u njihovim kaznenim tijelima te kakva su poboljšanja uvedena kako bi se smanjilo onečišćenje okoliša. Predavači su u sklopu svojih predavanja davali primjere kako bismo mi mogli u svojim kaznenim tijelima mogli smanjiti onečišćenje okoliša te potaknuti druge na odgovornije ponašanje.

Predavanja su bila korisna kao dodatna edukacija, a značajan doprinos su bili i primjeri sudionika predavanja kakva su poboljšanja uvedena kod njih kao primjeri dobre prakse.

Za vrijeme pauze i ručka bilo je dovoljno vremena za još dodatno prokomentirati i diskutirati o temama o kojima se govorilo tijekom samog predavanja.

Mjesto provedbe Pilot projekta: Zagreb, 17., 18., 19. prosinca 2024.

David Horvat, Kaznionica u Lipovici-Popovači

IZJAVA

Sudjelovanje u Erasmus+ projektu pod nazivom »Jačanje osobne odgovornosti u zatvorskom sustavu za održivost u društvu« (»First IN then OUT«), dana 17., 18. i 19. prosinca 2024. godine u Zagrebu utjecalo je ponajprije na mene kao osobu u smislu da počnem razmišljati o održivosti jer su izlaganja predavača uspješno povezala promjene koje se događaju u klimi sa svakodnevnim ljudskim djelovanjem i ponašanjem. Naravno da sam i prije bila svjesna o utjecaju ljudi na klimu, ali izlaganja su me potakla da malo više razmislim o svom ponašanju kada je riječ o svakodnevnom životu uzgoju hrane, pripremi, otpadu koji nastaje, također i o upotrebi kemijskih sredstava u čišćenju i osobnoj higijeni i njihovom utjecaju na okoliš (u proizvodnji, uporabi) i utjecaju na ljudsko zdravlje, te kako ih zamijeniti prirodnim, neškodljivim preparatima za ljude i okoliš i svakako ću primijeniti neke stvari koje sam čula na predavanjima.

Što se tiče primjene u zatvorskom sustavu posebice mi je dojmljiva bila prezentacija o utjecaju uzgoja biljaka i zelenila u zatvorenim kaznionicama. Moram reći da i u Kaznionici u Glini zatvorenici sami uzgajaju povrće u plastenicima van zida kaznionice, ali smo 2024.g. i u zatvorenom dijelu kaznionice organizirali na manjoj površini uzgoj povrća za zatvorenike koji ne mogu van zida, što znači da su naše stručne službe prepoznale koristi koje donosi kontakt čovjeka s prirodom i zadovoljstvo koje svaki čovjek, pa i zatvorenik, osjeća kada vidi plodove svoga rada.

Postoji još stvari na kojima se može raditi prvenstveno na podizanju svijesti zatvorenika o njihovom utjecaju na održivost u smislu predavanja poput ovog, radionica i sl., pa bi trebalo angažirati dodatni kadar za provedbu istog.

Zaključno mogu reći da je bilo pozitivno u smislu osvještavanja da svaki napor napravljen prema održivom načinu života ima utjecaj, iako se na prvu može činiti beznačajan, jer kad bi sve više i više ljudi počelo razmišljati i djelovati u tom smjeru vidjeli bi se rezultati.

Ankica Bogović
Zagreb, 19.12.2024.g.

MINISTARSTVO UPRAVE, PRAVOSUĐA I DIGITALNE TRANSFORMACIJE
Kaznionica u Požegi

IZJAVA

Kada smo dobili poziv za sudjelovanje u pilot projektu „FirstIN thenOUT“, nisam puno očekivao od istoga, međutim kada smo krenuli sa predavanjima u Centru za izobrazbu kroz tri dana, ostao sam vrlo ugodno iznenađen.

Mislio sam da dosta toga znam o održivom razvoju, recikliranju i ostalim temama koje su nam bile prezentirane, ali predavači su se potrudili i proširili moje znanje i vidike, te nas upoznali sa činjenicama, situacijama i rješenjima koje bi smo trebali provoditi kako na osobnoj razini, od čega po meni i treba krenuti, tako i u zatvorskom sustavu.

Ovim putem se zahvaljujem svim predavačima da odlično pripremljenim i prezentiranim temama predavanja, te se nadam da projekt neće ostati samo u fazi pilot projekta nego da će se nadograditi i proširiti na cijeli Zatvorski sustav kako u Republici Hrvatskoj tako i u Republici Sloveniji.

Zagreb, 17.,18. i 19.12.2024.

Igor Ciganović

Kaznionica u Valturi
Odjel za rad i strukovnu izobrazbu zatvorenika
Matija Pinezić

CENTAR ZA IZOBRAZBU
zdenko.jusic@czi.pravosudje.hr

Predmet: Izjava za Pilot izvedbe "FirstIN - thenOUT"

Ovim putem dajem osvrt za Pilot izvedbu "FirstIN - thenOUT", koji se održavao 3 dana u Zagrebu i to u datumu 17., 18. i 19.12.2024. Projekt je svojim cjelovitim pristupom primjeni moderne tehnologije, digitalnih sadržaja i podrške stručnih predavača nadmašio moja očekivanja. 3 dana predavanja bila su jako poučna i zabavna, sigurno su doprinijela do svijesti polaznika o održivom razvoju, kako u zatvorskom sustavu tako i u privatnom životu. To zaključujem jer se svatko od polaznika aktivno uključivao u raspravu, opisivao situacije iz svojeg kaznenog tijela i svi smo se složili da ćemo nakon završetka projekta stečeno znanje primjenjivati i u privatnom životu, te širiti to znanje sa ljudima u svojoj okolini.

Matija Pinezić

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO PRAVOSUĐA, UPRAVE
I DIGITALNE TRANSFORMACIJE
UPRAVA ZA ZATVORSKI SUSTAV
I PROBACIJU
Zatvor u Varaždinu**

Zagreb, 17., 18., 19.2024

IZJAVA

Predavanjima na kojima sam sudjelovala putem Pilot projekta FirstIN then OUT potaknuta sam da i dalje razvijam sustav uštede energije, reciklaže otpada i time pridonosim očuvanju prirodnog okoliša na osobnoj razini, a također i u zatvorskom sustavu.

Zahvaljujem stručnim predavačima na izuzetno korisnim primjerima i sadržajima tijekom predavanja.

Nadam se da će se ovakav edukativan projekat više održavat u sustavu, kao što i primjenjivat.

POTPISNIK IZJAVE: